

Column

Wat is dat toch?

"Ik denk dat het wel zonder microfoon lukt."

En geen mens die zegt: "Doe dat nou niet. Dat hebben we al zo vaak mis zien gaan. Natuurlijk lukt je dat niet." Hoogstens klinkt na enige tijd achter uit de zaal een beleefde stem, die zegt dat het niet te volgen is. "O, sorry, ik zal wat harder praten. Is het nu wel te verstaan?" En niemand die zegt: "Ja, nu wel, maar over vijf minuten is je volume natuurlijk weer teruggezaakt, dus neem nu toch maar die microfoon."

Wat is dat toch in het onderwijs? Waarom tolereren we zulk gedrag van elkaar? Ik dacht dat we de laatste tien jaar bezig geweest waren met de lerende organisatie, maar als we al iets leren, dan zeker niet van elkaar. Waarom zijn we zo beleefd?

"Kunnen jullie het achter in de zaal lezen?"

Nee, natuurlijk niet. Als je zelf even achterin was gaan kijken voor het begin van de bijeenkomst, had je dat geweten. Sterker nog, toen je besloot gemakshalve dat hele A4-tje tekst op één sheet te zetten, wist je dat al. "Nou, dan lees ik het wel even voor, ik hoop dat jullie het kunnen volgen." Geen collega die in opstand komt.

Wat is dat toch in het onderwijs? Waar komt dat gebrek aan zelfkritiek vandaan? Is het omdat het systeem nu eenmaal zo in elkaar zit, dat we het altijd beter moeten weten? Is het de afwezigheid van kritische begeleiding door klanten? Klanten die de situatie nu, vergeleken bij vroeger, al een hele verbetering vinden? Klanten voor wie het hoogste goed erin bestaat dat hun kind 'het naar de zin heeft op school'?

En waarom lukt het ons niet om korte metten te maken met dat gebrek aan zelfkritiek? Is het omdat we bang zijn dat we het zelf geen haar beter doen? Is het dezelfde collegiale schroom die ons verhindert een negatieve beoordeling te geven? Het 'wie ben ik'-syndroom?

"Ik maak wel even een PowerPoint-presentatie."

Zou je dat nou wel doen? Als je niet meer gaat doen, dan wat je ook met overheadsheets of een krijtje kunt, waarom zou je dan? Vanwaar het blinde vertrouwen in de techniek? Dacht je dat dat propvolle A4-tje wel te lezen is als er een kleurtje achter zit? Gaan ze beter naar je luisteren uit ontzag voor het bedrag dat voor die beamer is neergegeld? Jij bent degene die het verhaal vertelt, niet die computer. "Ja, maar mensen willen nu eenmaal mooie plaatjes." En niemand die de spreker achteraf even apart neemt en zegt: "Je kent dat onderzoek toch ook hè, dat slechte plaatjes erger zijn dan helemaal geen plaatjes?"

Wat is dat toch in het onderwijs? Waarom helpen we elkaar niet uitglidders te voorkomen? Waarom zijn we zo voorzichtig met elkaar?

Wat maakt het ook eigenlijk uit hoe het komt dat we met zijn allen dit soort

gedrag in stand houden? Zullen we er vanaf morgen maar eens gewoon mee ophouden? Zullen we ons eens voornemen om van nu af gewoon tegen elkaar te zeggen wat we ervan vinden? Zullen we er eens werk van gaan maken om elkaar te behoeden voor gênante missers? Dan laten we die notitie kwaliteitsbeleid die er van de inspectie moet komen nog even liggen. We gaan de kwaliteit omhoog jagen door wat we doen en niet door wat we schrijven. Zestien woorden waar geen kwaliteitsnota tegenop kan.

Dus dat is dan afgesproken: van nu af aan zeggen we het gewoon.

Peter Broerse schrijft deze column op persoonlijke titel.

Hij is sinds 2000 interim-rector. Van 1982-2000 was hij rector van het Stedelijk Gymnasium Nijmegen.

Kwaliteit maken scholen zelf. Kern van de zaak is: de voortdurende ontwikkeling van alle mensen die er werken.

U kunt ons vragen om ondersteuning bij:

- Visie-ontwikkeling
- Integraal personeelsbeleid
- Professionalisering van het management
- Kwaliteitszorg
- Teamvorming
- Leerlingbegeleiding
- Verbetering schoolcultuur en veiligheid
- (Vak)didactische vernieuwing, met of zonder ICT
- Taalbeleid

Voor meer informatie en brochures:

WWW.CNA.UVA.NL

Postbus 2009 • 1000 CA Amsterdam • T 020 525 1241

F 020 525 1236 • E nascholing@cna.uva.nl

VEELZIJDIG IN ONDERWIJSVERBETERING